

8. STUDIJA

POČINAK, ILI ŠABAT NOVOG STVORENJA

Promjena Božjeg Ophođenja Datira od Križa—To što Apostoli Propovijedaju u Sinagogama na Šabatni Dan Nije Potvrda Židovskog Šabata ili Sistema kao Obvezujućeg za Novo Stvorenje—Zgrada u kojoj se Propovijeda Evandjelje ne Utječe na Njegovu Poruku—Niti Dan—Podrijetlo Prvog Dana u Tjednu kao Kršćanskog Šabata—Njegovo Držanje Počelo Davno prije Konstantina—Skoro sve Manifestacije Uskrslog Gospodina Dogodile su se Prvog Dana—Općenito Držanje Prvog dana kao Šabata Stvar Zahvalnosti—To nije, međutim, Božanski Određeno—Francuska i Broj Sedam—Izraelski Šabat Tip—Kada je Šabat Novog Stvorenja Započeo, i Kako se Nastavlja.

NAŠE studije u prethodnom poglavlju pokazale su nam uvjerljivo da ne postoji zakon za one koji su u Kristu Isusu izvan sveobuhvatnog Zakona Ljubavi. Vidjeli smo jasno i nedvosmisleno da Novo Stvorenje, Duhovni Izrael, ni u kojem smislu riječi nije pod Savezom Zakona, „dodanim zbog prijestupa” četiri stotine i trideset godina nakon Saveza pod kojim je Novo Stvorenje prihvaćeno u Ljubljenome. Istina, Gospodin naš Isus u dane njegova tijela držao je sedmi dan u tjednu strogo u skladu s Mojsijevim Zakonom, iako ne u skladu s nekim od iskvarenih koncepcija Pismoznanaca i Farizeja. To je bilo zato što je, prema tijelu, on bio Židov, rođen pod Mojsijevim Zakonom, te, stoga, podložan svakom njegovom zahtjevu, koji je ispunio, kao što Apostol izjavljuje, „prikovavši ga na svoj križ”—čineći time potpuni kraj njega što se tiče sebe i što se tiče svih Židova koji su dolazili Ocu kroz njega. Svi Židovi koji nisu prihvatili Krista još uvijek su vezani svakom odredbom i uredbom njihovog Saveza Zakona, i, kao što Apostol objašnjava,

oni mogu dobiti oslobođenje od njega samo prihvaćanjem Krista kao kraja Zakona—vjerovanjem. (Rim. 10:4)

U pogledu pogana, već smo vidjeli da oni nikada nisu bili pod Mojsijevim Zakonom, te se, dakle, nisu mogli osloboditi od njega; i već smo vidjeli da naš Gospodin Isus—Novo stvorenje, začeto na njegovom krštenju, i rođen od Duha u njegovom uskrsnuću—bio je antitipsko Sjeme Abrahamovo, i nasljednik svih obećanja danih njemu; i da i Židovi i Pogani koji dolaze k njemu vjerom, i Ocu kroz njega, kad su začeti od svetog Duha, isto tako se računaju kao Novo Stvorenje, i sunasljednici s Isusom u Abrahamskom Savezu, nijedan član kojega nije pod dodanim Mojsijevim, ili Savezom Zakona. Dakle, iako je čovjek Krist Isus bio pod Zakonom, i pod obvezama držati sedmi dan kao dio Zakona, takve obveze prema Zakonu prestale su što se tiče njegovih sljedbenika, kao i njega, čim je umro, učinivši kraj Zakona pravedno, pravo, svima Židovima koji su ga prihvatili, i koji su kroz njega postali s njima mrtvima za Savez Zakona, i živi za Abrahamski Savez.

Međutim, nije zapanjujuće da nalazimo da je čak i Apostolima trebalo malo vremena da temeljito shvate značenje promjene iz rasporedbe Zakona u rasporedbu Milosti—Evandeosko doba. Slično tome mi vidimo da je zahtijevalo niz godina da bi oni u potpunosti uvidjeli da je u Kristovoj smrti srednji zid pregrade bio razlomljen kao između Židova i Pogana, i da odsad se Pogani nisu trebali računati nečistima, ništa više od Židova—jer Isus Krist, milošću Božjom, je kušao smrt za svakog čovjeka, i odsad tko god bi prišao Ocu, Židov ili Poganin, mogao bi se prihvatiti kroz njega—prihvaćen u Ljubljenu. Čak i godinama nakon sabora apostola, u kojem su Petar i Pavao posvjedočili o milosti Božjoj darovanoj poganima, i darovima Duha Svetoga, čudesnim jezicima itd., slične onima koji su svjedočili začecije Duhom Židova, na Pedeseticu, nalazimo Petera kako još uvijek oklijeva, i

popušta predrasudama Židovskih vjernika, do mjere da se povukao od poganskih obraćenika, još uvijek se ponašajući prema njima kao nečistima. Tako je na sebe navukao prijekor od Apostola Pavla, koji je očito shvatio cijelu situaciju nove dispencije s mnogo jasnijom vizijom od ostalih apostola. Ako je apostol tako trebao prijekor kako bi mu se pomoglo oko njegovih rasnih predrasuda, možemo s brzoćom pretpostaviti da su mase vjernika (gotovo svi Židovi) bili za nekoliko godina znatno zbunjeni glede cjelovitosti promjene božanskog djelovanja koja datira od križa.

Običaj Židova, ne samo u Palestini, nego i raspršenih diljem svijeta, uključivao je držanje šabata koje, iako nije izvorno određeno da bude bilo što osim dana odmora, ili prestanka od rada, vrlo pravilno je počeo da se koristi kao dan za čitanje Zakona i proroka i za poticanje u sinagogama. To je bio dan u kojem je posao bio obustavljen diljem Palestine; i, dakle, Židovski obraćenici došavši u Kršćanstvo bi se vrlo prirodno okupili u subotu za proučavanje Zakona i proroka, s novog stajališta njihovog ispunjenja započetog u Kristu, i za poticanje jednih drugih na postojanost, tim više što su vidjeli da se dan približava—veliki Dan Gospodnji, Milenijski dan, „vremena obnove, *navještena ustima svih svetih proroka* od postanka svijeta.” Apostoli i evanđelisti koji su putovali van Palestine pronašli su najviše sluha za Evanđelje među Židovima koji već bijahu tražili Mesiju; i pronašli su svoju najbolju priliku za pronalazjenje ovih na njihovim uobičajenim okupljanjima sedmog dana. Niti je bilo bilo što u božanskoj objavi da bi in sprečavalo od propovijedanja evanđeoske poruke sedmog dana bilo više nego prvog dana, ili bilo kojeg drugog dana u tjednu. Možemo biti sigurni, doista, da su ti rani evanđelisti propovijedali riječ stalno, gdje god da su išli i u svim prilikama, tko god je imao uho da čuje.

Apostol koji je izjavio da je Krist napravio kraj Savezu

Zakona, prikovavši ga na svoj križ, nije rekao ni jednu riječ ranoj Crkvi, barem koliko zapis pokazuje, glede bilo kojeg zakona ili obveze držanja posebno sedmog dana tjedna—ili bilo kojeg drugog dana u tjednu. Naprotiv, oni su slijedili striktno misao da je Crkva Novo Stvorenje, pod izvornim Savezom; i da kao takav dom sinova Novog Stvorenja nije pod Zakonom nego pod Milošću. Ti nadahnuti učitelji su jasno istaknuli u toliko mnogo riječi slobodu Novog Stvorenja; govoreći, “Neka vas, stoga, nitko ne osuđuje zbog jela ili zbog pića, ili u pogledu svetkovina, ili mlađaka, ili dana Šabata! To je samo *sjena* onoga što dolazi, a tijelo [osnova] je Kristovo.” (Kol. 2:16,17)

Oni bi željeli da Crkva shvati da su sve razne uredbe što se tiče blagdana i postove i vremena i razdoblja i dana bili dio općeg tipskog sustava kojeg je Bog bio uveo s tipskim Izraelom, koji su bili samo sjene boljih stvari koje dolaze nakon—primjenjivo na duhovni Izrael. Židovima su te stvari bile stvarnosti, pričvršćene na njih i da su vezani za njih božanskim dekretima; na Novom Stvorenju oni su sjene samo—lekcije koje nas upućuju na veličanstveno ispunjenje, i ništa više. Činjenica da su apostoli bili voljni koristiti subotnji dan i židovske sinagoge u vezi s promicanjem Kristovog evanđelja, ni u jednom smislu nije bilo potvrda Židovskog Sistema i Židovskog Zakona kao pravila ili ropstvo za Novo Stvorenje. Mi bi danas, ako bi se pružila prilika, propovijedali Krista u židovskim sinagogama ne samo prvog dana u tjednu, nego bi rado propovijedali na židovski šabat, sedmi. Da, bili bismo prilično voljni propovijedati Krista u poganskom hramu i na poganski sveti dan, ali ne bi smatrali pri tome da mi odobravamo bilo poganske doktrine ili poganski sveti dan.

Što se tiče prvog dana u tjednu, općenito držanog među Kršćanima kao Šabat ili dan odmora, poprilična je pogreška tvrditi da je ovaj dan bio odobren i napravljen Kršćanskim šabatom dekretima Rimokatoličke Crkve. Istina je, doista, da se

je u Konstantinovo vrijeme, više od dva stoljeća nakon što su apostoli zaspali, formalizam uvukao u Crkvu u zadivljujućem stupnju; da su lažni učitelji postupno nastojali dovesti sljedbenike Gospodina u ropstvo klerikalizmu; i da su svećenički-obrt i praznovjerje počeli ostvarivati znatan utjecaj. Istina je da je u ovom trenutku bilo objavljeno pravilo među nominalnim Kršćanima u smislu da bi trebali držati prvi dan u tjednu za vjersku službu itd., i zabranjujući fizički rad, osim u seoskim oblastima, gdje bi se sakupljanje usjeva moglo smatrati radom iz nužnosti. Istina je da je ovaj mali početak vezivanja i zastrašivanja koje je prvi dan u tjednu imao, s Kršćanima, nadjačao sedmi dan u tjednu od Židova, postupno vodeći sve više i više na misao da je svaka božja zapovijed dana Židovima glede sedmog dana bila primijenjena na Kristove sljedbenike glede prvog dana u tjednu.

Međutim pravilno držanje prvog dana u tjednu imalo je svoj početak puno prije Konstantinovog vremena—ne kao ropstvo, nego kao sloboda, prednost. Sama činjenica da je naš Gospodin ustao iz mrtvih prvog dana u tjednu bi sama bila dovoljna napraviti ga danom da ga se slavi među njegovim sljedbenicima kao označavanje oživljavanja njihovih nada; ali tome je bila dodana činjenica da se je na dan svoga uskrsnuća on susreo sa i razložio Sveto Pismo svojim vjernima, neki od kojih su se nakon toga prisjetili blagoslova, govoreći: „Nije li naše srce gorjelo u nama dok je pričao s nama usput i otvarao nam Sveta pisma?” (Luka 24:32) Sve je bilo istog prvog dana u tjednu u kojem su se dva učenika susreli s njim na putu za Emaus da je viđen blizu groba od strane dviju Marija, pojavio se Mariji Magdaleni kao vrtlar, te se obznanio kod općeg okupljanja apostola itd. Čekali su cijeli tjedan za daljnje manifestacije od uskrslog Gospodara, ali ništa se nije dogodilo do sljedećeg prvog dana u tjednu, kada se opet pojavio jedanaestorici. I tako, barem koliko smo mi svjesni, gotovo sva pojavljivanja našeg Gospodina

braći bila su
 prvog dana u tjednu. Nije iznenađujuće, stoga, da je bez ikakve naredbe od Gospodina ili od bilo kojeg od apostola, rana Crkva uzela običaj zajedničkog sastajanja prvog dana u tjednu, kao obilježavanje radosti koja je u njima bila začeta Gospodinovim uskršnućem, i kao podsjetnik, također, na to kako su njihova srca gorjela unutar njih kada im je on na taj dan u tjednu otvorio Sveto Pismo.

Oni su čak nastavili obilježavati „lomljenje kruha” zajedno na ovaj dan—ne kao Pashalna Večera, ili Gospodinovu večeru, nego kao podsjetnik na to kako su bili blagoslovljeni kod Emausa, kad im je lomio kruh i oči njihove bijahu otvorene i poznahu ga; i o tome kako opet bijahu blagoslovljeni dok je s njima lomio kruh u gornjoj sobi, te im je dao zadovoljavajuće dokaze da je bio doista njihov uskrsli Gospodin, iako promijenjen. (Luka 24:30,35,41-43) Ovo lomljenje kruha, čitali smo, je bilo učinjeno s veseljem i radosti—ne kao sjećanje na njegovu smrt, nego njegova uskršnuća. Predstavljalo je, ne njegovo slomljeno tijelo i prolivenu krv, nego *osvježavajuću istinu* koju im je razlomio, i kojim su se srca njihova hranila radosnom nadom u budućnost, zajamčenu im njegovim uskršnućem iz mrtvih. („čaša” se nikada ne spominje u vezi s tim referencama na „lomljenje kruha.”) Ti skupovi prvog dana u tjednu bili su prigode radosti—radujući se što je novi poredak stvari bio uveden Isusovim uskršnućem iz mrtvih.

Kako se je postupno Crkva oslobađala bliske povezanosti s Judaizmom, a osobito nakon uništenja Jeruzalema i općeg raspada židovskog sustava, utjecaj sedmog dana šabata je slabio, i više ili manje je postao vezan za prvi dan u tjednu i duhovni odmor i osvježanje Novog Stvorenja, koji datira od uskršnuća našeg Gospodina u slavu, čast i besmrtnost.

Što se poganskog svijeta općenito tiče, Bog im nije dao

nikakve posebne zakone ili naredbe; oni imaju samo ono što je preostalo od izvornog zakona zapisanog u njihovoj prirodi i uvelike zamućenog, gotovo ugašenog grijehom i smrću. Na to je dodana samo jedna druga naredba—Pokaj se! jer je bila pružena nova prilika za život (dostižna sada, ili tijekom Milenija) i svaki svjestan čin i misao će imati utjecaj na konačno pitanje svakog slučaja. Ali onima van Krista nije dato ništa više od ove poruke, Pokaj se. Samo pokajniku Bog govori dalje, jer oni imaju uši za čuti i srca da se pokore njegovoj volji.

Što se tiče milijuna nominalnih Kršćana našeg vremena, oni ne samo da nisu uspjeli shvatiti stvarni karakter milosti Božje i sadašnjeg poziva Novog Stvorenja, nego vrlo općenito nisu uspjeli, također, razumjeti zakon Novog Stvorenja, te su pogrešno protumačili svoje slobode, svoje simbole itd. Crkvenjaštvo je steklo i podučava svijet lažnim koncepcijama krštenja, Gospodnje večere, itd., kao i lažnim koncepcijama Šabata i božanskom Zakonu i Savezu sa Novim Stvorenjem. Kao što je Apostol objavio: „Što oko nije vidjelo, ni uho nije čulo, niti je ušlo u srce čovječje [tjelesnog čovjeka], to je Bog pripremio onima koji ga ljube”—niti su shvatili njegovu volju i plan što se tiče njegovog „malog stada.” „A nama je to [te stvari] Bog otkrio po svome Duhu: jer Duh sve istražuje, pa i dubine Božje [njegovu dobru i prihvatljivu i savršenu volju u odnosu na nas, sada i kasnije].” Ne uvažavajući duh Uzvišenog Poziva, niti savršeni Zakon slobode u odnosu na izabrane—budući nisu u mogućnosti cijeliti ih, zbog nedostatka Duha Gospodinovog, nije nam iznenađujuće što forma i ceremonija, posni dani, pokora, ograničenja jedne vrste i druge, sveti dani i šabatni dani, postahu okovi i lanci na nominalnom Kršćanstvu. Niti je iznenađujuće da su neki od Gospodinovog pravog naroda, „izabrani”, „malo stado,”

nakon toga postali toliko zapetljani s tim ropstvom da su bili lišeni u znatnoj mjeri prave slobode sinova Božjih.

Ne iznosimo argument protiv pridržavanja prvog dana u tjednu. Naprotiv, radujemo se tome što se pod božanskom providnošću dan tako općenito poštuje u cijelom civiliziranom svijetu. Zbog njegovog općeg držanja Gospodinovi malobrojni posvećeni imaju posebne prednosti i povlastice koje bi u velikoj mjeri mogle biti uskraćene da je držanje tog dana manje općenito. Novo Stvorenje posvuda sigurno se može uvelike radovati da imaju priliku odvojiti jedan dan od sedam posebno za štovanje, duhovno zajedništvo itd. To bi bio ozbiljan gubitak za sve Božje vjerne da je dan ispao iz općeg korištenja. Iz tog razloga, ako ni zbog čega drugog, priliči svima koji su Gospodinovi, ne samo da koriste dan vjerno, trijezno i u duhovnom vježbanju i zadovoljstvu, nego, osim toga, da svoj utjecaj daju u korist njegovog poštivanja—da nastoje da ni riječju ili činom njegovo držanje ne popusti biti među ljudima općenito.

Međutim kao što su neki zavedeni u razmišljanje da se je sedmi dan Židovskog Saveza proširio na sve ljude kao ropstvo, tako su drugi došli pod slično *ropstvo* prvom danu—trudeći se pod zabudom da je božanskim određenjem on postao obućen s izvanjskom svetošću koja je pripisana sedmom danu među Židovima prema njihovom Zakonu Savezu kao „kuće slugu”—„pod Zakonom” a ne pod Milosti. Doista mnogi, sami ne previše religiozni—ispovijedajući da nisu posvećeni—prave velike zalihe takvim držanjem, i izgubili bi poštovanje za ispovijedanu djecu Božju koja zanemaruju u bilo kojoj mjeri držanje prvog dana u tjednu za štovanje i hvalu, ili ako bi ga koristili, naprotiv, za svjetovni posao. Savjetujemo, iz svih tih razloga, da oni koji najjasnije razaznaju slobodu za koju nas je Krist oslobodio ne zloupotrebljavaju njihovu slobodu kako bi spoticali druge; nego da ju koriste radije kao Bogu i jedni

drugima, za prilike rasti u milosti, znanju i svim plodovima Duha. Savjetujemo da u svim razumnim granicama Gospodinov posvećeni narod, i, koliko se njihov utjecaj proteže, njihove obitelji—ne samo maloljetna djeca, već i odrasli članovi također—treba držati Nedjelju vjerno. Sve treba uputiti glede prikladnosti takvog dana štovanja i hvale, i također što se tiče nužnosti dana odmora od fizičkog truda, ne samo za Crkvu, nego za svijet.

Iako smo potpuno slobodni od Židovskog zakona, možemo, ipak, shvatiti da budući da su njegove odredbe došle od Gospodina da postoji svaka vjerojatnost da je osim tipskog značaja Izraelskih uredbi postojalo i praktično dobro povezano s njima. Na primjer, mi možemo vidjeti tipski značaj u označavanju određenih životinjskih namirnica kao čistih i prikladnih za hranu, a drugih kao nečistih i neprikladnih za hranu; i iako možda nećemo razumjeti kako ili zašto su neke od tih namirnica nesantitarne, nezdrave, mi imamo sve razloge vjerovati da je to slučaj—na primjer, svinja, zečevi, jegulje itd. Ne kršimo zakon u jedenju tih stvari, jer mi nismo Židovi; ipak, mi bi trebali biti prilično sumnjičavi prema njima, i radije budni primijetiti do kojeg su stupnja zdrave ili nezdrave; jer smo dužni držati sve zakone o zdravlju, barem koliko smo ih u mogućnosti raspoznati.

Slično tome, mi možemo vidjeti u odmoru jednog dana od sedam, pruženom za Izrael, ne samo tipsko podučavanje, već i nužno pripremu za sadašnje ljudske uvjete. Tako je općenito priznato, čak i od strane onih koji ignoriraju božansku Riječ u potpunosti, da odmor svakih sedam dana je koristan, ne samo čovječanstvu, nego i opterećenim zvijerima. Uz to, neki tvrde da se ovaj zakon o nužnosti za odmor od kontinuiranog rada odnosi i na neke nežive stvari. Na primjer, vozni park željeznica, itd. Citiramo sljedeće iz *London Expressa*, kao ilustrirajuće za ovu točku. Piše:

„Možda će zvučati čudno čuti osobe kako pričaju o 'umornoj čeličnoj

osovini,' ili 'umornoj željezničkoj tračnici', ali takav razgovor se čuje duž željeznica i u trgovinama strojeva, te se smatra ispravnim. 'Ideja o neživom metalu koji postaje umoran!' može biti vaša misao; ali stručnjaci povezani s načinima rada strojeva kažu da ga rad čini umornim, i da treba odmor, kao i vi. 'Što je uzrokovalo da osovina pukne?' pitao je upravitelj prometa. 'Umor metala', odgovara inspektor. Taj je odgovor čest, i često u skladu s činjenicama. S vremena na vrijeme osovina se lomi ili se kotač širi, pod mnogo manje od uobičajenog naprezanja, i najpažljiviji mogući pregled ne će pokazati nikakve mane ili slabosti. To dovodi inženjere da „umor metala” povežu s rezultatom. Tetive od čelika mogu se umoriti kao i snažni mišići, i metal koji nema svoj odmor prestat će raditi svoj posao, i može izazvati veliku opasnost. Barem, tako kažu inženjeri; i oni tvrde da bez odmora afinitet molekula metala za svaku drugu bi postao oslabljen, dok se ne dođe do točke lomljenja. Onda dolazi nevolja.”

U Francuskoj, nakon Komune i njezinog razdoblja nevjere, bilo je odlučeno da se izbriše šabatno razdoblje Biblije—jedan dan u sedam—i umjesto toga imati jedan dan u deset kao dan odmora; ali je za to ustanovljeno da radi nezadovoljavajuće, i koliko god Francuzi željeli računati na metrički sustav ubrzo su otkrili da Priroda ima svoj način, te da Priroda pečati broj 7 sa svojim odobrenjem na neki neobjašnjiv način. Na primjer, otkrili su da će do krize groznice doći sedmog dana ili četrnaesti dan ili dvadeset prvi dan ili dvadeset osmi dan, i da ako nije bilo povoljne prekretnice na ili prije trideset petog dana obično bi smrt rezultirala. Nisu mogli promijeniti ovo i imati groznice da postignu krizu na decimalnom sustavu.

Daleko od toga da zagovaramo napuštanje Kršćanske Nedjelje, pozivamo da se ona zadrži kao prednost tjelesnom čovjeku kao i od duhovne prednosti za Novo Stvorenje. Mi pozivamo da se ništa ne poduzima da bi se u bilo kojem smislu ili stupnju slomilo ili odbacilo po strani ovaj veliki blagoslov koji nam je neizravno došao kroz Židovski Zakon. Istina, bilo bi nam drago kad bi svi mogli prepoznati dan kao jedan od *dobrovoljne* pobožnosti Gospodinu; ali budući da ga većina ne može tako raspoznati,

možemo isto tako i ne dopustiti da se odmaraju pod bezopasnom zabludom o ovoj temi—zabludom koja bi stvarno bila u njihovu korist.

Novom Stvorenju ne trebaju posebni savjeti glede pravilne *uporabe* dana, shvativši da su njihovi životi u cjelini posvećeni, predani Gospodinu i njegovoj službi. Hodeći ne po tijelu nego po Duhu, oni će posebno nastojati koristiti takve povoljne prilike za veličati Boga u njihovim tijelima i duhovima, koji su njegovi. Slavljenje, zahvaljivanje, duboko razmišljanje i poticaji u skladu s božanskom Riječi i planom, bit će na dnevnom redu. Niti mi potičemo da se Gospodinov dan, ili Nedjelja, mora koristiti isključivo za vjersko štovanje. Bog nije tako zapovjedio, i nitko drugi nema pravo to činiti. Međutim, gdje je naše srce, gdje su naše simpatije i ljubav, tu ćemo se oduševiti biti, a možemo sigurno zaključiti da svaki član Novog Stvorenja će pronaći njegovu poglavitu radost, njegovo najveće zadovoljstvo, u zajedništvu i općinstvu s Gospodinom i s braćom, i da će, posljedično, vrlo rijetko zaboravljati da se sastaje s njima, kao što Sveto pismo pobuđuje, ali ne zapovijeda. (Heb. 10:25)

Ono što radimo dobrovoljno kao Gospodinu, bez da nam je zapovijedeno, je tim više dokaz naše ljubavi i odanosti njemu i njegovoj stvari, i, nesumnjivo, bit će cijenjeno od strane njega u skladu s tim. Mnogi od članova Novog Stvorenja imaju djecu ili štíćenike pod njihovom skrbi, i njih bi se trebalo ispravno uputiti glede ispravnosti dana i njegovih prednosti, te razumnih sloboda koje mogu uživati. Ništa u Božjoj riječi ne podržava tiransko ropstvo koje je pronašlo put u Kršćansku domove, pod imenom Puritanski šabat, prema kojem zakonu bi osmijeh na ovaj dan bio grijeh, te da poljubac vlastitog djeteta bi bio zločin, i da bi tiho hodanje, ili sjediti pod drvećem i razmišljati o prirodi bilo oskvrnuće—čak i dok gleda gore od prirode prema Bogu Prirode. Dobro je da se udaljavajući se od ove lažne koncepcije ne ode do druge krajnosti, kao što mnogi rade, dozvoljavajući urnebesno ponašanje, igranje igara, sekularne glazbe, ili rada bilo koje vrste

koji bi se mogao obaviti nekim drugim danom. Djeca Novog Stvorenja trebala bi na svaki razuman način odražavati duh zdravog uma, koji je Bog obećao njihovim roditeljima kroz Sveti Duh i Riječju Istine. Racionalno, dostojanstveno držanje prvog dana u tjednu kao dana odmora, mentalnog i moralnog poboljšanja i društvenog zajedništva u obitelji i među članovima Gospodinove obitelji—Novog Stvorenja—hoće sigurno donijeti blagoslov svima kojih se to tiče.

Još jedan snažan razlog u pogledu držanja Nedjelje je—zakoni sadašnjih vlasti. U mnogim državama određeni zakoni i propisi prevladavaju što se tiče Nedjelje. Gospodnji narod treba poštivati zakone—ne manje, nego više od drugih, u svim pitanjima koja nisu u sukobu s njihovom savjesti. Ako su, dakle, dva ili tri šabata tjedno zapovijedena građanskim pravom, Novo Stvorenje trebalo bi ih držati, i pripremu smatrati blagoslovom, budući povećava njihove mogućnosti za duhovni razvoj. No, budući da bi bili svjetovnim određenjem, a ne božanskom zabranom, ne trebaju se osjećati vezanim za držanje istih *izvan* svjetovne procjene ispunjenja njihovih zakona, kako je naznačeno njihovom provedbom.

Izraelski Šabat Tip

Već smo primijetili da Šabatna obveza Židovskog Zakona objavljenog na Sinaju nije bila data drugim nacijama mimo Izraela, te posljedično nije bio obvezan drugih narodima osim Židovima. Njegovo prvo držanje zabilježeno je u Svetom Pismu nakon što je prvo obilježje Židovskog Zakona—Pasha—bilo uvedeno. Nakon što je Izrael izašao iz Egipta i došao u divljinu, oni su dobili svoju prvu lekciju u držanju dana odmora u vezi sa sakupljanjem mane, prije nego što su došli na planinu Sinaj, kada su dobili Dekalog. Ništa nije bilo rečeno Adamu ili Enoku ili Noi ili Abrahamu ili Izaku ili Jakovu što se tiče držanja Šabata. Ni izravno ili neizravno nije spomenuto. Jedino prethodno spominjanje riječi „subota” uopće je u vezi sa

izvještajem o stvaranju, gdje nam je rečeno da je Bog počivao sedmog dana, što, već smo vidjeli, nije bio 24-satni dan, nego dan od sedam tisuća godina.

Dajući zapovijed o sedmom danu odmora Izraelu, Bog je identificirao njihovo držanje razdoblja od 24 sata sa svojim vlastitim odmorom u većem i uzvišenijem opsegu; i to nas dovodi do zaključka da, osim toga što je Izrael dobio blagoslov od tjednog odmora, u njemu je, uz to, bila *tipska* lekcija za Novo Stvorenje; kao što doista nalazimo tipske lekcije u vezi sa svakom značajkom tog naroda i njihovim Zakonom.

Sedmi dan, sedmi mjesec, i sedma godina svi su bili istaknuti pod Zakonom. Sedmi dan, kao razdoblje prestanka od rada, razdoblje fizičkog odmora; sedmi mjesec kao onaj u kojem pomirenje za grijeh bijaše učinjeno, da bi se mogli odmoriti od grijeha; i sedma godina, ona u kojoj je došlo oslobođanje iz ropstva, služenja. Osim toga, kao što smo već vidjeli,* sedma godina pomnožena sama po sebi (7 x 7 jednako 49) dovela je do pedesete ili Jubilejske godine, u kojoj su sve hipoteke, založna prava te presude protiv osoba i zemljišta otkazani, a svakoj obitelji je bilo dopušteno da se vrati na svoje imanje... razriješeni svih opterećenja prethodnih pogrešaka, prijekora itd. Već smo vidjeli da će antitip Izraelske Jubilarne godine biti Tisućugodišnje Kraljevstvo, i njegovo opće „vrijeme obnove svega o čemu je Bog govorio na usta svih svetih proroka”, antitip će biti neizmjerljivo veći od tipa, i primjenjiv na čovječanstvo općenito.

Primijetimo sada posebno tipski sedmi dan. Kao što i sedma godina vodi (7 x 7 jednako 49) do pedesetog dana ili Jubileja, koji izražava istu misao kao i sedmi dan; naime, *odmor*, ali ga naglašava.

Koji je blagoslov bio predodčen duhovnom Izraelu, Novom Stvorenju, prirodnim sedmim danom sabata, ili odmora tjelesnog Izraela? Apostol odgovara na ovo pitanje (Heb 4:1-11), kada on kaže: „Bojmo se stoga da se ne bi, dok ostaje obećanje o ulasku

*Svez. 2, Pogl. 6

u njegov počinak, nekome od vas učinilo da je nedostatan...Jer mi koji smo povjerovali ulazimo u počinak [držanje Šabata]...Pošto dakle preostaje da neki moraju u njega ući, a oni kojima je najprije propovijedano zbog nevjere nisu ušli...Dakle, preostaje počinak za narod Božji. Jer tko je ušao u njegov počinak, i sâm je počinuo od djela svojih, kao i Bog od svojih. Potrudimo se dakle ući u taj počinak da ne bi tko pao po primjeru na tu nevjeru.” Ovdje Apostol stavlja pred nas dvostruku lekciju: (1) Da nam je sada prednost ući u počinak; i, u stvari, svi koji su uistinu prihvatili Gospodina, te se pravilno odmaraju i vjeruju u njega, stoga uživaju u antitipskom šabatu, ili počinku, u sadašnje vrijeme—počinku vjere. (2) Također nas upućuje na činjenicu da će u cilju održavanja ovog sadašnjeg počinka, te osiguravanju ulaska u vječni šabat „odmor koji ostaje za narod Božji”, nebesko Kraljevstvo, biti potrebno za nas da se održimo u Gospodinovoj naklonosti—kontinuirano da pokazujemo prema njemu vjeru i poslušnost.

Nije potrebno isticati članovima Novog Stvorenja kada i kako su ušli u počinak vjere—kada je i kako mir Božji, koji nadilazi sve razumijevanje, počeo vladati u njihovim srcima, i puno pouzdanje u njega počelo istjerivati strah i nezadovoljstvo. Počeo je s našim punim prihvaćanjem Gospodina Isusa kao Visokog Svećenika koji je prinio žrtvu, kojom su naši grijesi bili pokriveni uračunatom zaslugom Otkupitelja, Mesije; povećao se je kada smo ga prepoznali kao Glavu Novog Stvorenja, i nasljednika Abrahamskog obećanja, i nas same kao pozvane od Boga da budemo njegovi sunasljednici u tom Kraljevstvu blagoslova. *Savršen počinak*, ili sabatni užitak, došao je kada smo *sve* svoje posvetili Gospodinu, prihvaćajući radosno njegovo obećano vodstvo kroz „uski put” u Kraljevstvo. Tamo smo se *odmorili od vlastitih djela*, od svih napora da se opravdamo; sami smo se ispovjedili nesavršenima i nedostojnima božanske milosti, i da nismo u stanju učiniti se

dostojnima. Tamo smo zahvalno prihvatili božansku milost proširenu prema nama u otkupljenju koje je u Kristu Isusu našem Gospodinu i obećanu „milost da pomogne u svako vrijeme potrebe,” i obvezali se biti Isusovim učenicima—sljedbenici njegovih stopa, „čak i do smrti.”

Apostol izjavljuje da smo mi ušli u počinak kao što se *je Bog odmarao* od svojih djela. Već smo vidjeli da je Bog otpočinuo od stvaralačkog rada kada ga je završio stvarajući čovjeka po vlastitoj sličnosti. Od tada je dopustio da grijeh i smrt pokvare njegovo lijepo stvaranje; ipak nije podigao svoju mišicu moći da spriječi da to ide naprijed, niti da se veže ili obuzda Sotonu, velikog prevaranta. Bog se odmara, čeka—ostavljajući cijelu stvar Mesiji da ju ostvari. Ulazimo vjerom u Božji počinak kada razaberemo Krista kao Božjeg Pomazanika, potpuno ovlaštenog da učini cijelo ovo djelo, i ne za nas (Novo Stvorenje, članove njegovog tijela) samo, nego djelo blagoslova i obnove za svijet čovječanstva—tko god će prihvatiti božansku milost preko njega.

Jasno vidimo gdje je počeo naš počinak, kao pojedinih članova Novog Stvorenja; ali bit će isplativo i ako mi pogledamo unatrag i uočimo početak ovog počinka u pogledu Novog Stvorenja u cjelini. Vidimo da su apostoli uživali mjeru počinka i povjerenja dok je Gospodin bio s njima u tijelu, ali ne i puni počinak. Radovali su se jer Mladoženja bijaše u njihovoj sredini—radovali su se u njemu, iako nisu razumjeli dužine i širine njegove ljubavi i službe. Kad je Gospodar umro, njihov počinak i radost i mir bijahu razbijeni; i, njihovim vlastitim jezikom, razlog za svo njihovo razočaranje bilo je: „Vjerovali smo da je on bio onaj koji je trebao otkupiti [izbaviti] Izrael”—ali bili su razočarani. Kada je uskrsnuo iz mrtvih, i pojavio im se i dokazao im svoje uskrsnuće, njihove sumnje i strahovi počeli su utirati put nadama; ali njihova radost i mir nisu se vratili u potpunosti. Bili su smeteni. Čuli su, međutim, i poslušali njegovu pobudu da ostanu u Jeruzalemu dok ih ne bude pohodila sila s visine.

Čekali su s očekivanjem—koliko dugo? Odgovaramo na to čekali su sedam puta sedam dana—četrdeset devet dana, i dan koji slijedi, pedeseti dan, Jubilejski šabatni dan, Bog im je ispunio svoje milostivo obećanje, i odobrio da oni koji su prihvatili Isusa trebaju ući u njegov počinak—držanje uzvišenijeg Šabata Novog Stvorenja. Ušli su u njegov počinak primanjem Pentekostalnog blagoslova koji je govorio „mir kroz Isusa Krista”—koji ih je obavijestio da iako je Isus umro za grešnike, i iako je uzašao na visinu i bio skriven njihovom pogledu, on ipak bijaše priznat od Jehove, njegova žrtva učinjena je prihvatljivom za grijeh, i da oni tako mogu *počivati u zaslugi djela koje je on ostvario*—počivati uvjereni da su sva Božja obećanja bila da i amen u i kroz njega, počivati uvjereni u oproštaj vlastitih grijeha i vlastito prihvaćanje od Oca. To ih je uvjerilo također da će sva izvanredno velika i dragocjena obećanja središte kojih je u Isusu biti ostvarena, i da će oni dijeliti slavni udio kada milost dobro pročisti njihova srca— ako se dokažu vjernim svom dijelu ugovora, i „učinite svoj poziv i izbor sigurnim” ostajući u Kristu, poslušnošću božanskoj volji.

Svi od Novog Stvorenja, stoga, koji su primili sveti Duh, ušli su u antitipski počinak, i umjesto toga da i dalje drže sedmi dan fizičkog odmora, oni sada drže vječni počinak srca, uma, vjerom u Sina Božjeg. Ipak, ovaj počinak vjere nije kraj—nije puni antitip. Veliki „počinak koji preostaje za narod Božji” doći će na kraju—svima onima koji će s radošću završiti svoj put. U međuvremenu *ostatak vjere* mora se nastaviti, jer to je naš zalag, ili jamstvo, počinka s one strane. Njegovo održavanje zahtijevat će ne samo poslušnost u mjeri sposobnosti u misli, riječi i djelu, nego također i vjerom u Gospodinovu milost. Tako možemo biti jaki u Gospodinu i u moći njegove snage, da hodamo njegovim stopama. Naš odmor i povjerenje moraju biti da je on i sposoban i voljan da nas izvede kao „više negoli pobjednike”, i da nam udio u velikom djelu Antitipskog Jubileja.